

UCHWAŁA Nr L.385.2023
RADY GMINY BABOSZEWO
z dnia 25 kwietnia 2023 roku

w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023- 2025”.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023r., poz. 40 z późn. zm.) oraz art.179 ust.2 w związku z art.176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022r., poz. 447 z późn. zm.) Rada Gminy Baboszewo uchwała, co następuje :

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Baboszewo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Baboszewo

/-/ Sławomir Piotr Goszczycki

UZASADNIENIE

Zgodnie z art.176, pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2022r., poz.447 z późn.zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny. W myśl art.179 ust.2 w/w ustawy Rada Gminy jest zobowiązana do uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Realizując ten obowiązek przygotowano niniejszy Program.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025 konkretyzuje zadania w zakresie przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom społecznym dezorganizującym życie rodziny.

Celem realizacji Programu jest wzmocnienie trwałości rodziny poprzez stworzenie jednolitego systemu pomocy dla rodzin z terenu gminy Baboszewo.

Szczególnie istotne dla realizacji założonego celu jest włączenie wszystkich podmiotów działających w środowisku lokalnym, wspomagających i wspierających dziecko i rodzinę.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik
do Uchwały Nr L.385.2023
Rady Gminy Baboszewo
z dnia 25 kwietnia 2023 roku

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE BABOSZEWO NA LATA 2023- 2025

Rozdział I

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej(Dz.U.z 2022r., poz. 447 z późn.zm) określa zasady i formy pracy oraz pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz sprawowaniu pieczy zastępczej. Ustawodawca zadanie wspierania rodziny i pieczy zastępczej podzielił na gminę, powiat i samorząd województwa. Do zadań własnych gminy określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy między innymi opracowanie i realizacja 3 – letniego programu wspierania rodziny. Pierwszym i najważniejszym elementem systemu wspierania rodziny jest gmina. Działania gminy powinny być nakierowane na profilaktykę oraz na wszechstronną pomoc rodzinie w kryzysie, tak aby mogła ona poradzić sobie z trudnościami. Celem programu jest przywrócenie zdolności prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo- wychowawczych w rodzinach w których powyższy proces uległ zakłóceniu.

Rodzina stanowi najmniejszą po jednostce komórkę społeczną. To ona wyznacza aspiracje i dążenia człowieka, określa wzory i wartości do których należy dążyć. Wpływ rodziny na życie jej członków zarówno dzieci jak i dorosłych jest istotny i trwa przez całe życie.

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem dziecka, która ma obowiązek zaspokoić wszystkie jego potrzeby.

Przede wszystkim powinna umożliwić prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych.

Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Na prawidłowe funkcjonowanie rodziny bądź jej dezorganizację istotny wpływ mają czynniki wewnątrzrodzinne jak również czynniki zewnętrzne w szczególności takie jak :

- indywidualne cechy członków rodziny,
- jakość i istota więzi emocjonalnych w rodzinie,
- cele i system wartości małżeństwa,
- warunki ekonomiczne,
- polityka socjalna państwa wobec rodziny,
- przemiany kultury i wykształcenie społeczeństwa,
- procesy przemysłowania.

Pomimo dynamicznych zmian społeczno- ekonomicznych rodzina nadal jest źródłem siły i stanowi podstawę tożsamości każdego człowieka.

W polityce społecznej rodzinie i dziecku poświęca się coraz więcej uwagi. Dzieje się tak, gdyż dzieci wymagają szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz koncentrować się powinna na ochronie praw, wyrównaniu szans życiowych i rozwojowych poprzez umożliwienie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz pomocy w obliczu ryzyka zagrożeń życiowych.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, placówkami służby zdrowia, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników o charakterze patologicznym. Długotrwałe oddziaływanie na rodzinę zjawisk patologicznych może ją uczynić dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom wobec swoich członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązać problemy i sytuacje kryzysowe. Wsparcie rodziny w takich sytuacjach powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej przeżywającej trudności poprzez działania ukierunkowane na wzmacnianie rodziny w wypełnianiu jej podstawowych funkcji.

ROZDZIAŁ II

Podstawa prawna :

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2022r., poz. 2140 z późn.zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r., poz.2268 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023r., poz.390).
4. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021r., poz.1249z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 7 września 2007 r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity: Dz.U. z 2022r., poz.1205 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U z 2023r., poz. 165).
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. z 2020r., poz.2050 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 11 lutego 2016r o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U.z 2021r., poz.1981 z późn.zm.).
9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin,, Za życiem” (Dz.U.z 2020r., poz.1329 z późn.zm.).

ROZDZIAŁ III

Charakterystyka środowiska lokalnego i diagnoza społeczna

Opracowanie niniejszego Programu poprzedzone zostało diagnozą lokalną rodzin objętych pomocą społeczną oraz innymi systemami wsparcia realizowanymi przez Gminny Ośrodek Pomocy

Społecznej w Baboszewie oraz inne podmioty działające na rzecz rodziny w latach 2021- 2022. Gmina Baboszewo położona jest w północno – zachodniej części województwa mazowieckiego, około 80 km od Warszawy i 10 km od Płońska – siedziby powiatu płońskiego. Zajmuje powierzchnię 162 km. Gminę tworzą 42 sołectwa, w których w 2022r. zamieszkiwało 7748 osób. Gmina Baboszewo to gmina typowo rolnicza z dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną, która stale jest rozbudowywana.

Dla potrzeb Programu opracowano niniejszą Kartę Diagnostyczną, która jest punktem wyjścia do określenia zadań w Gminnym Programie Wspierania Rodziny. Karta Diagnostyczna przedstawia informacje dotyczące liczby mieszkańców gminy, liczby dzieci i młodzieży, liczby dzieci z terenu gminy Baboszewo umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, liczby osób bezrobotnych.

**Tabela 1 .
Karta Diagnostyczna wg stanu na 31.12.2022r.**

	2021 rok	2022 rok
1. Liczba mieszkańców Gminy Baboszewo	7843	7748
1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w tym:	174	147
- liczba osób w tych rodzinach	455	433
2. Liczba rodzin z dziećmi	71	72
- liczba osób w tych rodzinach	312	335
3. Liczba rodzin objętych pracą socjalną	73	57
- liczba osób w tych rodzinach	159	157
4. Liczba dzieci objętych wsparciem w ramach programu „ Posiłek w szkole i w domu”	97	112
1. Liczba rodzin uprawnionych do świadczeń rodzinnych:	396	372
a) zasiłki rodzinne i dodatki	225	198
- na 1 dziecko	69	60
- na 2 dzieci	86	74
- na 3 dzieci	46	38
- na 4 i więcej dzieci	24	26
- razem dzieci uprawnionych do świadczeń	605	547
b) świadczenia pielęgnacyjne	39	50
c) zasiłki pielęgnacyjne	186	180

d) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	47	33
1. Liczba rodzin uprawnionych do pobierania świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego	31	32
- liczba dzieci / osób uprawnionych do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego	45	45
Liczba dzieci zamieszkujących w Gminie Baboszewo	1617	1586
- liczba dzieci w wieku 0-3 lat	332	310
- liczba dzieci w wieku 4-6 lat	247	255
- liczba dzieci w wieku 7-18 lat	1038	1021
Liczba dzieci i młodzieży z terenu gminy Baboszewo przebywających w pieczy zastępczej łącznie w 2021 i 2022r	5	7
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy instytucjonalnej w tym:	1	3
- Placówki Opiekuńczo- Wychowawcze	1	3
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy rodzinnej w tym:	4	4
- w rodzinach zastępczych spokrewnionych	4	4
- w rodzinach niezawodowych	0	0
- w rodzinie zawodowej	0	0
Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze.	931	832
Liczba uprawnionych dzieci do świadczenia wychowawczego	1536	1373
Liczba osób bezrobotnych – zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w tym:	351	332
- z prawem do zasiłku	74	69
Liczba realizowanych Niebieskich Kart przez Zespół Interdyscyplinarny	21	21
Liczba osób korzystających z bezpłatnych porad prawnych	40	90
Liczba zgłoszonych wniosków do GKRPA w Baboszewie	190	45
Liczba skierowanych wniosków do Sądu o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się	15	13

leczeniu.		
Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologa- terapeuty	12	23

Do opracowania powyższej tabeli wykorzystano dane :

- ewidencji ludności Urzędu Gminy Baboszewo,
- sprawozdania roczne z GOPS Baboszewo,
- sprawozdania z PUP w Płońsku.
- sprawozdanie GKRPA w Baboszewie
- sprawozdanie ZI w Baboszewie

Na terenie gminy Baboszewo w 2021r mieszkało 1617 dzieci w wieku 0-18 lat, co stanowi 20,61% ogółu mieszkańców. W 2022r mieszkało 1586 dzieci w wieku 0-18 lat, co stanowi 20,46 % ogółu mieszkańców .

Ogółem w 2021r na terenie gminy mieszkało 1617 dzieci w wieku 0-18 lat, uprawnionych do świadczeń rodzinnych i dodatków było 605 dzieci co stanowiło 37,41 % w stosunku do wszystkich dzieci. W 2022r mieszkało na terenie gminy 1586 dzieci w wieku 0-18 lat, uprawnionych do świadczeń rodzinnych i dodatków było 547 dzieci, co stanowiło 34,48% w stosunku do wszystkich dzieci.

W 2021r rodziny otrzymały wsparcie w formie świadczeń wychowawczych. Z tej formy pomocy skorzystało 931 rodzin, dzieci uprawnionych do świadczenia w grupie wiekowej 0-18 lat było 1536, co stanowiło 94,99% w stosunku do wszystkich dzieci w tej grupie wiekowej. W 2022r dzieci uprawnionych do świadczeń wychowawczych było 1373 dzieci w grupie wiekowej od 0 – 18 lat, co stanowiło 86,56% w stosunku do wszystkich dzieci w tej grupie wiekowej.

W 2021 roku w różnorodnych formach pieczy zastępczej przebywało 5 dzieci co stanowiło 0,30% grupy wiekowej 0-18 lat. W 2022r w różnorodnych formach pieczy zastępczej przebywało 7 dzieci co stanowiło 0,44% grupy wiekowej 0-18 lat.

Z analizy danych GOPS Baboszewo za 2021r. wynika, że 5,80% mieszkańców korzystało z różnych form pomocy społecznej, natomiast w 2022r z różnych form pomocy społecznej korzystało 5,58 % ogółu mieszkańców.

W Ośrodku oprócz realizowanych form pomocy materialnej udzielano pomocy w formie pracy socjalnej. Pomoc w formie pracy socjalnej- to między innymi poradnictwo w trudnych sprawach życiowych mających na celu wzmocnienie zdolności rodziny do funkcjonowania w społeczeństwie, poszukiwanie dróg rozwiązania wyjścia z trudnej sytuacji. Tą formą pomocy w 2021r objętych było 73 rodziny. W 2022r pracą socjalną objęto 57 rodzin.

Analizując powyższe dane można zauważyć, na przestrzeni 2 lat, tendencję spadkową liczby osób korzystających z różnych form wsparcia realizowanych przez GOPS w Baboszewie. Oznacza to, że sytuacja materialna rodzin stopniowo ulega poprawie. Wpływ na tą sytuację ma malejąca liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP a niewątpliwie wejście w życie, w 2016r ustawy o świadczeniach wychowawczych(500+). W analizowanym okresie, uprawnionych do tego świadczenia, było 94,99% oraz 86,56% dzieci w stosunku do ogólnej liczby dzieci i młodzieży w wieku 0 do 18 lat zamieszkujących w gminie Baboszewo.

W 2021r i w 2022r pomocą zostały objęte w szczególności :

- *osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy z prawem i bez prawa do zasiłku,
- *matki samotnie wychowujące dzieci,
- *osoby i rodziny niepełnosprawne,
- *rodziny z dziećmi w tym wielodzietne,
- *kobiety ciężarne i wychowujące dzieci,
- * osoby i rodziny dotknięte przemocą.

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej działa Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego weszli przedstawiciele oświaty, policji, sądu, prokuratury, służby zdrowia oraz pracownicy socjalni. Głównym celem Zespołu jest pomoc osobom dotkniętym przemocą. W 2021r do Zespołu wpłynęło 17 Niebieskich Kart oraz kontynuowano 4 „Niebieskie Karty” z poprzedniego okresu, powołano 16 grup roboczych. Grupy robocze odbyły 50 spotkań.

W 2022r do Zespołu wpłynęło 14 Niebieskich Kart oraz kontynuowano 7 z poprzedniego okresu. Powołano 14 grup roboczych. Grupy robocze odbyły 64 spotkania i prowadziły prace związane z indywidualnymi przypadkami.

Diagnozowanie zasobów pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Znajomość potencjału, dostępność usług daje możliwość w formułowania celów i zadań, które mogą stanowić spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela 2.
Powody udzielanej pomocy w latach 2021 -2022

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba osób samotnie gospodarujących i rodzin objętych pomocą			Liczba osób w rodzinach z uwzględnieniem osób samotnie gospodarujących objętych pomocą		
		2021	2022	Różnica (+/-) w stosunku do 2021 roku	2021	2022	Różnica (+/-) w stosunku do 2021 roku
1	Bezrobocie	53	49	-4	191	210	+19
2.	Ubóstwo	27	26	-1	43	50	+7
3.	Długotrwała lub ciężka choroba	55	50	-5	112	98	-14
4.	Niepełnosprawność	65	55	-10	141	119	-22
5.	Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	8	15	+7	26	71	+45
5.1	W tym rodziny niepełne	2	4	+1	5	16	+11
6.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	26	27	+1	138	160	+22
6.1	W tym wielodzietność	23	27	+2	138	160	+22
7.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0	0	0	0
8.	Alkoholizm	5	2	-3	8	10	+2

9.	Zdarzenie losowe	0	1	+1	0	4	+4
10.	Bezdomność	3	4	+1	3	4	+1

Źródło: Dane własne GOPS

Tabela 2. przedstawia najczęściej występujące powody udzielanej pomocy. Niekiedy w jednej rodzinie występowało po kilka powodów np. bezrobocie, wielodzietność, bezradność. W związku z powyższym nie należy ich sumować. Jak wskazują powyższe dane w latach 2021 – 2022 najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc była niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność. Wzrosła liczba rodzin objętych wsparciem z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Niezaradność opiekuńczo – wychowawcza traktowana jest przez pomoc społeczną priorytetowo, gdyż dotyczy najsłabszej grupy jaką są dzieci. Najczęściej niezaradność w opiece i wychowaniu dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi, jak: uzależnienia, przemoc, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z innymi ludźmi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami opiekuńczo- wychowawczymi.

W celu zapobiegania lub niwelowania zaistnienia takich sytuacji praca wyspecjalizowanej kadry pomocy społecznej wymaga wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach. Niezbędne jest wsparcie służb i instytucji działających na rzecz rodziny. Najbliżej rodzin, wymagających wsparcia, są pracownicy socjalni i asystent rodziny.

Asystent rodziny przede wszystkim ma pomóc rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem zasobów rodziny, jej mocnych stron i możliwości.

Na podstawie zebranych danych wynika, że liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych w latach 2021-2022 była w zbliżonej liczbie. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin w latach 2021-2022, które korzystały ze wsparcia w ramach pracy socjalnej i asystenta rodziny.

Tabela 3

Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych

Rok	Liczba osób/ rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej	Liczba rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi z diagnozowanymi przez pracowników socjalnych	Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny
2021	73	15	11
2022	57	15	15

Źródło: dane własne GOPS Baboszewo

Sprawa dziecka w polityce społecznej traktowana jest w sposób szczególny. Z analizy wynika, że u wielu rodzin objętych pracą socjalną, pracą asystenta rodziny a często też nadzorem kuratora występują liczne problemy w opiece nad dziećmi: zaniedbywanie nauki lub nie realizowanie obowiązku szkolnego, zagrożenie demoralizacją, niska samoocena, różnego rodzaju uzależnienia zarówno rodziców, jak i dzieci.

Działalność na rzecz dzieci skupia się przede wszystkim na ochronie ich praw i wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty wypoczynku oraz ochrony w obliczu różnych zagrożeń życiowych.

Z danych przedstawionych w poniższych tabelach wynika, iż na terenie Gminy Baboszewo funkcjonuje jedno przedszkole oraz 4 oddziały przedszkolne. W gminie Baboszewo ponadto mamy 4 publiczne szkoły podstawowe.

Tabela Nr. 4

Zasoby edukacyjne Gminy Baboszewo w roku szkolnym 2021/2022.

Wyszczególnienie	Przedszkola		Szkoły podstawowe(bez oddziałów przedszkolnych)	
	publiczne	niepubliczne	publiczne	niepubliczne
Liczba placówek na terenie gminy	1	0	4	0
Liczba dzieci	144	0	629	0

Źródło: oświata

Tabela Nr. 5

Struktura przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w Gminie Baboszewo w roku szkolnym 2021/2022

Wyszczególnienie	Oddziały przedszkolne	
	publiczne	niepubliczne
Liczba oddziałów przedszkolnych	4	0
Liczba dzieci	105	0

Źródło: oświata

Istotnym elementem wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej jest prowadzenie przez placówki oświatowe świetlic, które zapewniają zajęcia opiekuńcze dla dzieci w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, różnorodne zajęcia pozalekcyjne.

Tabela Nr. 6

Działalność świetlic szkolnych z uwzględnieniem liczby uczniów szkół podstawowych w Gminie Baboszewo korzystających z zajęć świetlicowych w roku szkolnym 2021/2022

	Nazwa szkoły			
	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w baboszewie z oddziałami integracyjnymi	Szkoła Podstawowa w Mystkowie	Szkoła Podstawowa im. Jana Brodeckiego w Polesiu	Szkoła Podstawowa im. Ks.M.K. Sarbiewskiego w Sarbiewie
Liczba uczniów w świetlicy szkolnej	140	104	79	67

Źródło: Oświata

Przedstawiona analiza, wskazuje, że w Gminie Baboszewo istnieje potrzeba wspierania i pomocy rodzinom w związku z ich dysfunkcjonalnością (świadczą o tym liczby osób i rodzin korzystających z różnych form wsparcia) oraz przeżywanymi przez nie sytuacjami kryzysowymi. Pomoc i wsparcie obejmuje adekwatnie do potrzeb różnorodne działania skierowane do rodziców i dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dziecka i młodzieży. A zatem adresatami programu są rodziny wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać, a także rodziny z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają one chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad

dzieckiem i powrotu do domu rodzinnego. W szczególności Program skierowany jest do:

1. Rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i niezaradnych życiowo – rodzin, w których rodzice nie radzą sobie z wychowywaniem dzieci, nie potrafią zrozumieć potrzeb dziecka, mają błędne przekonanie dotyczące opieki nad nim, nie spełniają naturalnych funkcji rodzicielskich.
2. Rodzin żyjących w niedostatku materialnym, borykających się z problemem braku dostatecznych środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb rodziny, który wynika z braku motywacji do podjęcia zatrudnienia, niskiego poziomu wykształcenia, wielodzietności a także „wyuczonej” bezradności życiowej.
3. Rodzin dotkniętych uzależnieniami, przemocą. W takich rodzinach dziecko żyje w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia , pozbawione jest bezpieczeństwa. Przemoc często występuje łącznie z problemem alkoholowym i oba te zjawiska mogą być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji rodziny.

CELE PROGRAMU

Cel główny :

Głównym celem programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz pomoc w przywróceniu im zdolności do prawidłowego wykonywania tych funkcji co w konsekwencji pozwoli na wychowywanie dzieci w środowisku rodziny biologicznej .

Cele szczegółowe :

1. Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
2. Wspieranie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych.
3. Praca z rodzicami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

CEL 1

Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Zadania:

- diagnozowanie problemów rodziny i dziecka,
- poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, socjalne, pedagogiczne),
- kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu problemów przemocy w rodzinie,
- praca socjalna z rodziną realizowana przez pracowników socjalnych w środowiskach, w których wysepują trudności opiekuńczo- wychowawcze, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk niekorzystających z pomocy asystenta rodziny.
- zapewnienie rodzinie wsparcia poprzez zatrudnienie asystenta rodziny,
- ustanowienie w razie potrzeby i możliwości rodzin wspierających,
- realizacja programów profilaktycznych w celu zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzależnieniom,
- udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, stypendia szkolne.

CEL 2

Wspieranie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych

Zadania:

- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, świetlic środowiskowych, kół zainteresowań,
- dożywianie dzieci w szkołach,
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia, zasiłki), organizowanie zajęć wyrównawczych, dofinansowanie udziału w wycieczkach dydaktycznych oraz kulturze, sporcie i rekreacji,
- podejmowanie działań w kierunku utrzymania w razie potrzeb zwiększenia na terenie gminy opieki przedszkolnej,
- zapewnienie pomocy dla rodzin z dziećmi w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- objęcie dzieci wsparciem psychologiczno- pedagogicznym w dostępnych placówkach,
- kierowanie dzieci na kolonie i obozy, realizujące programy profilaktyczne przeciwdziałania uzależnieniom,
- objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających,
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez udział w zajęciach sportowych, edukacyjnych, rekreacyjnych.

CEL 3

Praca z rodzicami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Zadania :

- monitorowanie sytuacji rodzin z których dzieci są w pieczy zastępczej,
- pomoc rodzinom naturalnym w łagodzeniu lub usuwaniu kryzysu będącego powodem umieszczenia dziecka w zastępczych formach opieki a także w tworzeniu optymalnie najlepszych warunków do prawidłowego rozwoju dziecka,
- pomoc w budowaniu poprawy relacji między dzieckiem a rodzicami, uświadamianie rodzicom potrzeb dziecka, zwiększanie umiejętności wychowawczych rodziców, motywowanie rodziców biologicznych do utrzymywania kontaktów z dziećmi (urlopowanie podczas wakacji, świąt),
- udzielanie pomocy rodzinom biologicznym w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy zarobkowej,
- motywowanie rodziców biologicznych do podjęcia i kontynuowania leczenia od uzależnień,
- angażowanie rodziców biologicznych do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka np. wybór szkoły, zawodu, motywowanie do nauki, poprawy zachowania.

Do realizacji założonych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

ROZDZIAŁ V

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ POMOCOWYCH

Tabela Nr. 3

L. p.	Cele szczegółowe	Zadania	Realizatorzy programu/ partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki/ mierniki
1.	Wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej	<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie problemów rodziny i dziecka, • poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, prawne, socjalne, pedagogiczne), • kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem GKRPA, • włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie, • praca socjalna z rodziną realizowana przez pracowników socjalnych w środowiskach, w których występują trudności opiekuńczo- wychowawcze, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk niekorzystających z pomocy asystenta rodziny, • zapewnienie rodzinie wsparcia poprzez zatrudnienie asystenta rodziny, • ustanowienie w razie potrzeby i możliwości rodzin wspierających, • realizacja programów profilaktycznych w celu zapobiegania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzależnieniom, • udzielenie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, 	<p>pracownicy socjalni</p> <p>psycholog, pedagog, specjalista terapii uzależnień, prawnik</p> <p>GOPS, GKRPA, Sąd</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>pracownicy socjalni</p> <p>GOPS</p> <p>GOPS</p> <p>ZI, GOPS, GKRPA, Szkoły</p> <p>GOPS, ZUS, Oświata</p>	Działania ciągłe 2023- 2025	<p>Liczba osób i rodzin</p> <p>Liczba osób objętych wsparciem specjalistycznym</p> <p>Liczba osób skierowanych na leczenie</p> <p>Liczba osób objętych wsparciem w ramach ZI</p> <p>Liczba rodzin objęta pracą socjalną</p> <p>liczba rodzin objęta asystenturą</p> <p>liczba rodzin wspierających</p> <p>liczba zrealizowanych programów</p> <p>liczba rodzin i dzieci objętych wsparciem</p>

		świadczeń wychowawczych, stypendiów szkolnych.			
2.	Wspieranie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, świetlic środowiskowych, kół zainteresowań, • dożywanie dzieci w szkołach, • wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia, zasiłki), organizowanie zajęć wyrównawczych, dofinansowanie udziału w wycieczkach dydaktycznych oraz kulturze, sporcie i rekreacji, • podejmowanie działań w kierunku utrzymania a w razie potrzeb zwiększenia na terenie gminy opieki przedszkolnej, • zapewnienie pomocy dla rodzin z dziećmi w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, • objęcie dzieci wsparciem psychologicznym – pedagogicznym w dostępnych placówkach, • kierowanie dzieci na kolonie i obozy, realizujące programy profilaktyczne przeciwdziałania uzależnieniom, • objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających, • współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, • organizowanie czasu wolnego 	<p>Gmina, Powiat, Szkoły, Świetlica środowiskowa</p> <p>GOPS, Szkoły</p> <p>Szkoły, Gmina, organizacje pozarządowe</p> <p>Gmina, Placówki oświatowe, Przedszkole</p> <p>GOPS</p> <p>Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, pedagogy szkolni</p> <p>GOPS, PCPR, GKRPA, Parafie, Kuratorium Oświaty</p> <p>GOPS, rodziny wspierające</p> <p>Gmina, Powiat</p>	<p>Działania ciągle 2023-2025</p>	<p>liczba dzieci objętych wsparciem</p> <p>liczba dzieci</p> <p>liczba dzieci otrzymujących wsparcie</p> <p>liczba dzieci</p> <p>liczba rodzin korzystających ze wsparcia</p> <p>liczba dzieci objętych wsparciem</p> <p>liczba dzieci objętych wsparciem</p> <p>liczba rodzin</p> <p>liczba dzieci</p>

		dla dzieci i młodzieży poprzez udział w zajęciach sportowych, edukacyjnych, rekreacyjnych.	szkoły, świetlica środowiskowa		liczba dzieci biorących udział w zajęciach
3	Praca z rodzicami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie sytuacji rodzin z których dzieci są w pieczy zastępczej, • pomoc rodzinom naturalnym w łagodzeniu lub usuwaniu kryzysu będącego powodem umieszczenia dziecka w zastępczych formach opieki a także w tworzeniu optymalnie najlepszych warunków do prawidłowego rozwoju dziecka, • pomoc w budowaniu poprawy relacji między dzieckiem a rodzicami, uświadamianie rodzicom potrzeb dziecka, zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców, motywowanie rodziców biologicznych do utrzymywania kontaktów z dziećmi (urlopowanie podczas wakacji, świąt), • udzielanie pomocy rodzinom biologicznym w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy zarobkowej, • motywowanie rodziców biologicznych do podjęcia i kontynuowania leczenia od uzależnień, • angażowanie rodziców biologicznych do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka np. wybór szkoły, zawodu, motywowanie do nauki, poprawy zachowania. 	<p>pracownicy socjalni, kuratorzy</p> <p>asystent rodziny , prac socjalni, rodziny wspierające,</p> <p>pracownicy socjalni, kuratorzy, asystent rodziny terapeuta, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej</p> <p>PUP, Gmina</p> <p>pracownicy sojalni, GKRPA</p> <p>prac socjalni, asystent rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej</p>	Działania ciągle 2023- 2025	<p>liczba rodzin</p> <p>liczba rodzin</p> <p>liczba rodzinach</p> <p>liczba osób</p> <p>liczba osób</p> <p>liczba osób</p>

Realizowane działania będą prowadzone we współpracy ze wszystkimi podmiotami realizującymi działania na rzecz rodzin i dzieci z terenu gm. Baboszewo, zgodnie z bieżącymi potrzebami.

ROZDZIAŁ VI

Czas realizacji programu

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2023 – 2025.

ROZDZIAŁ VII

Monitoring i ewaluacja programu

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny koordynowana będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baboszewie.

Monitoring realizacji Gminnego programu wspierania rodziny w Baboszewie będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji uzyskiwanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baboszewie. Pozyskiwane będą również informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Obszarami podlegającymi monitorowaniu będą wyznaczone do realizacji zadania.

Ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez sporządzenie sprawozdań z przeprowadzonych działań, w tym rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, które będzie przedkładane w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Baboszewo.

ROZDZIAŁ VIII

Realizatorzy i partnerzy Programu

Założenia Programu Wspierania Rodziny w ramach swoich kompetencji będą realizowane przez samorządowe jednostki organizacyjne, właściwe organizacje pozarządowe i inne podmioty mające kontakt z rodziną i dzieckiem w szczególności :

- Urząd Gminy w Baboszewie,
- GOPS w Baboszewie (pracownicy socjalni, asystent rodziny),
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja ,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Sąd Rodzinny i Nieletnich (kuratorzy zawodowi, społeczni),
- Placówki Oświatowe,
- Placówki Służby Zdrowia,
- Świetlice szkolne, świetlica środowiskowa.

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się przede wszystkim dobrem rodziny i dziecka, a jej wspieranie traktować jako priorytet.

Program jest zobowiązaniem samorządu gminy i jego jednostek do realizacji przyjętych celów, a także ma za zadanie stymulować do ukierunkowanych działań na rzecz rodziny i dziecka.

ROZDZIAŁ IX

Oczekiwane rezultaty realizacji Programu

Adresatami Programu są rodziny wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać, a także rodziny z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Najważniejszymi spodziewanymi rezultatami realizowanego w latach 2023- 2025 Programu wspierania rodziny są:

1. Wzrost świadomości społecznej mieszkańców gminy Baboszewo dotyczących współczesnych zagrożeń dotykających rodziny.
2. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich.
3. Poprawa sytuacji życiowej rodzin ubogich i dysfunkcyjnych poprzez nabycie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.

4. Poprawa świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych.
5. Kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych rodzin korzystających z usług asystenta rodziny.
6. Powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
7. Rozwijanie współpracy wszystkich podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.
8. Wzrost poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

Zintegrowane działania mają przyczynić się do minimalizowania negatywnych skutków sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz przyczynić się do poprawy funkcjonowania rodzin, jednocześnie zapobiegając umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

ROZDZIAŁ X

Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 Gminy Baboszewo w szczególności będą środki własne Gminy Baboszewo, środki z budżetu państwa oraz środki pozyskane z innych źródeł. Środki finansowe na realizację zadania z zakresu wspierania rodziny będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

ROZDZIAŁ XI

Podsumowanie

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z Gminy Baboszewo. Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości do samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności. Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Realizacja niniejszego programu jest działaniem przewidzianym na lata 2023 – 2025, odbywać się powinna na zasadach partnerskiej współpracy wszystkich osób, instytucji wspomagających i wspierających rodzinę i dziecko.